

HOE DE MEERE ZORGT

Een verhaal uit het leven
door EDUARD.

NIJCKERK, G. F. CALLINBACH.

HOE DE HEERE ZORGT.

Een verhaal uit het leven,

DOOR

EDUARD,

Schrijver van: „Door lijden tot heerlijkheid” enz.

NIJKERK,
G. F. CALLENBACH.

HOOFDSTUK I.

Zwaar beproefd.

Niet ver van den vrij eenzamen zandweg, die van Frieslands hoofdstad naar een eenvoudig dorpje voert, stond voor enkele jaren, — misschien is het er nog wel te vinden — een onaanzienlijk huisje. 't Was bevallig gelegen tusschen de groenende weiden en bloeiende akkers en schilderachtig kon de aanblik op de nederige woning heeten, wanneer de zomerzon den geheelen omtrek in gloed zette. Een oude linde breidde haar takken over het rieten dak uit, alsof zij de bewoners voor alle gevaar wilde beschermen. Een net onderhouden tuin paalde aan de oostzijde en enkele rozen en andere bloemen, die daar bloeiden, verspreidden een liefelijken geur.

Op een schoonen avond vinden wij op de rustbank, die aan den voet der linde was aangebracht, een vrouw gezeten, wier gelaat de onmiskenbare sporen van verdriet toonde. Het breiwerk lag in haar schoot en voor het oogenblik scheen zij om meer ernstige dingen te denken, dan de dagelijksche werkzaamheden zijn. Haar handen waren gevouwen en de tranen, die

rijkelijk vloeiden, wezen op een smart, die zij eindelijk niet meer kon verbergen.

Die tranen schenen haar weldadig aan te doen en haar verlichting te schenken.

De vrouw richtte ten minste weinig later het hoofd op en sloeg het oog hemelwaarts. Was het met het geloovig vertrouwen, dat de Heere haar droefheid in vreugde zou veranderen? Een bange zucht ontsnapte aan haar borst en zachtkens fluisterde zij, terwijl er opnieuw een trek van bezorgdheid op haar gelaat zichtbaar werd: „Ik zie de toekomst donker in. Spoedig zal de tijd komen, dat ik aan het noodige gebrek heb. Waarheen zal ik mij wenden?”

Vrouw Geertsma was weduwe en stond, zooals men het gewoonlijk uitdrukt, geheel alleen op de wereld. Twintig jaar geleden was zij uit het zuiden van Friesland als vreemdeling deze kleine woning binnengetrokken, nadat zij zich kort te voren met den man harer keuze door het huwelijk had vereenigd. Deze echtverbintenis was in het eerst recht gelukkig en beiden mochten zich verblijden in de zegeningen, die God hun ruimschoots toedeelde. Het geluk en de liefde schenen onder het nederige dak hun verblijf te houden en menigeen verheugde zich over den voorspoed, waarmede de werkzame lieden werden begiftigd.

Geertsma kende geen gelukkiger plaats dan zijn klein vertrek, waar de zon vriendelijk lachend haar purperen stralen door de heldere ruitjes wierp, en zoo dikwijls hij de blauwe rook in kronkelende wolkjes uit zijn schoorsteen zag stijgen, kwam het verlangen bij hem op, na den arbeid te midden van zijn gezin uit te rusten of met de zijnen te spreken van Hem,

die kwam om Zich over armen en ellendigen te erbarmen, waar dezen zich met al hun nooden en zorgen tot zijn troon wenden.

De flinke en krachtige arbeider wist het door zijn vlijt en spaarzaamheid eindelijk zoover te brengen, dat het huisje van eigenaar verwisselde en hij het voortaan als zijn eigendom mocht beschouwen. Niet altijd zouden de echtgenooten op een bloemrijken weg wandelen. De Heere kwam met zijn roede en begon hen door een diepen weg te leiden, een weg vol smart en teleurstelling. De moeder werd door een zware ziekte overvallen en eerst na langen tijd mocht zij haar krachten weder aan den arbeid wijden. Dat waren droevige weken voor den zorgvollen vader, maar toch was er blijmoedige dank in zijn hart, toen God zijn beminde vrouw weder oprichtte en zij zich allengs sterker begon te gevoelen.

Een zwaarder slag zou den ouders evenwel treffen. Hun eenig kind, de appel hunner oogen, werd hun geheel onverwacht door den dood ontrukkt. Toen werd het den vader een oogenblik donker daarbinnen en ook zijn vrouw viel die slag zwaar. Een moederhart mint zoo teer, mint zoo diep. Straks blikten beiden evenwel weer naar boven, op Hem, die hun dit pand had gegeven en die het nu weer tot Zich genomen had, omdat Hij zulks noodig keurde en goed. Het oog der bedroefde ouders mocht Hem in het geloof zien, die eens de kinderen in zijn armen nam en hen zegende, Hem, die de lammeren draagt in zijn schoot.

Langzamerhand was het dus weer licht geworden. De hand, die hen had gewond, heelde ook weder. De Heere hoorde het smeeken van vrouw Geertsma

en schonk haar andermaal een jongetje, dat zeer voorspoedig opgroeide. Het hart der ouders ontwaakte tot nieuwe vreugde en met de teederste liefde omringden zij den kleinen knaap en baden, dat het God mocht behagen, hem lang te sparen. De nevelen trokken voor een tijd op, maar nogmaals verdonkerden zich de schaduwen op hun levenspad. Het hoofd van het gezin werd ernstig ziek en spoedig vertoonden zich de onmiskenbare teekenen van een naderend einde. Gelukkig, dat Geertsma een vrede bezat, dien de wereld niet kent, maar dien de Heere wil schenken aan allen, die door de werking des Heiligen Geestes tot Hem de toevlucht nemen en Hem door een hartelijk geloof als hun Zaligmaker hebben aangenomen. Hij wees zijn vrouw nog eenmaal op den eenigen troost in leven en sterven, sprak haar van den goeden Herder, die de zijnen niet verlaat, drukte haar voor het laatst op het hart, haar kind vroegtijdig met den Heiland bekend te maken, in zijn vreeze op te voeden. Zijn oog brak, de blik werd verduisterd, maar toch had hij in het dal des doods een onzichtbaren en genadigen Leidsman, bij wien het licht in de duisternis schijnt.

„Heere Jezus, . . . ik kom! . . . zorg . . . voor de mijnen!” stamelde hij — nog één zucht, en hij was niet meer. Als verstomd zat de moeder enkele dagen terneder. Bittere droefheid doorvlijmde haar ziel; toen leerde zij Gods wegen eenigermate verstaan en berusten in Zijn wijzen en heiligen wil. Zij kende Hem, die een Rechter der weduwen wil zijn en klemde zich aan Hem vast in haar verdrukking.

Al de droeve uren, die de weduwe Geertsma door-

bracht, moesten dienen tot heerlijkheid Gods, die de zijnen door lijden en smart heiligt en hen loutert in den smeltkroes der beproeving, opdat zij meer Zijn beeld zouden dragen. Alle dingen moeten Gods gunstgenooten medewerken ten goede.

De moeder vertrouwde niet tevergeefs op Gods bescherming. Zij ervoer, dat bij den Heere balsem is voor het gewonde hart en dat Hij uitkomsten geeft in elken nood. Dagelijks zorgde Hij voor haar, zoodat zij nimmer gebrek kende, al mocht zij evenmin zich in overvloed baden. In de twee jaren na den dood van haar man had zij menigmaal de handen gevouwen en een stil gebed opgezonden en op verwonderlijke wijze was er dikwijls uitkomst gekomen, zoodat zij uitroepen moest: „Geloofd zij de Heere, dag aan dag overlaadt Hij ons. Die God is onze zaligheid!”

De kwade dagen bleven echter niet uit. De weduwe ondervond, dat de tegenspoeden des rechtvaardigen vele zijn en dat de Heere kastijdt degenen, die Hij liefheeft.

Tien weken geleden — als de moeder er nog over dacht, trok er een nevel voor haar oogen, — klopte de dood wederom aan de daggelderswoning en moest haar zoontje, de vijfjarige Hendrik, dit aardsche tehuis verlaten, omdat hij opgeroepen werd naar het Huis met zijn vele woningen daarboven, waar allen zijn, die hier beneden den Heiland hebben gevreesd en gediend.

Een bange worsteling was eerst het gevolg van dit groote verlies, maar de zwaar beproefde vrouw mocht haar geliefden nazien in het geloovig vertrouwen, dat zij eens in den zaligen hemel hen weder

zou ontmoeten. Daardoor werd zij gesterkt in haar verdrukking en zij klemde zich vast aan Hem, die de zijnen niet verlaat.

In de laatste maanden troffen haar nieuwe rampen. Haar gezondheid kreeg een geweldigen schok en zoo zag zij zich het gebruik van versterkende middelen voorgeschreven, die haar met zorg gespaarde penningen geheel verslonden. Het naai- en breiwerk, dat zij voor sommige dorpelingen verrichtte, verminderde in den laatsten tijd telkens en het scheen, alsof de zorgen van alle zijden het nederige dak wilden binnendringen.

Een besmettelijke ziekte, die onder het rundvee ontzettende verwoestingen aanrichtte, beroofde haar van het bezit harer eenige koe en daardoor tegelijk van het grootste deel harer inkomsten. Hoewel zij wist, dat zonder den wil van haar hemelschen vader geen haar van haar hoofd vallen zou en dat de Heere haar voor ondergang zou behoeden, werd zij toch door een namelooze onrust gekweld en deed zij zich thans de bange vraag, hoe zij het groote verlies, dat zij geleden had, weder te boven zou komen. Wanneer zij aan de toekomst dacht, werd zij meer en meer bezorgd en in deze omstandigheden is het, dat wij de weduwe de droeve verzuchting hoorden uiten: „Waarheen zal ik mij wenden?”

Zij liet weer het hoofd op de borst hangen, vouwde de handen samen en verzonk in diep gepeins.

„Dat zal ik doen,” fluisterde zij na enkele minuten. „Boer Harmsen is rijk en hij zal zonder twijfel een arme vrouw in haar nood bijstaan.”

Zij nam haar breiwerk in de hand, stond op en ging naar binnen. Een oogenblik later trad zij weder naar

buiten sloot de deur en wandelde noordwaarts den Veldweg op. Spoedig verdween zij achter de korenvelden, die in vollen bloei stonden en wier halmen bij het zachtste geruisch van den wind op en neder golfdén, zoodat de geheele akker een zee van goud geleek.

HOOFDSTUK II.

Geen hulp van menschen.

Het was een liefelijke zomeravond en een van die uren, waarin de schepping enkel vrede en rust schijnt te ademen. De geheele natuur sluimerde langzamerhand in en de bloemen sloten haar kelken, wachtend tot het morgenlicht hen weder wakker zou kussen. Toch was de lucht vervuld met aangename, liefelijke geuren, die als een dankoffer aan God opwaarts stegen. Een enkele vogel slechts fladderde met snelle vlucht over het veld om zich straks in het geboomte, dat zijn lommerrijke takken in een verkwikkend koeltje wiegde, te verliezen.

De last en de hitte van den dag waren gedragen en alles bereidde zich tot een welkome rust. Een blauwe nevel dekte als een doorschijnend kleed den omtrek en hier en daar, in de oneindige verte, flonkerde aan het heldere azuur een schitterend lichtje, dat sprak van Hem, die daarboven troont en Wien alle macht gegeven is in den hemel en op de aarde.

Vrouw Geertsma spoedde zich voort langs het smalle voetpad, zonder veel acht te slaan op de vreed-

zame stilte van den avond. Andere gedachten hielden haar geheel en al bezig. Nu en dan blikte zij naar boven en haar lippen schenen dan een gebed te stamelen. Een hoopvolle trek kwam op haar gelaat, toen zij een beschulpten rijweg betrad en aan den overkant van een grooten vijver een boerenwoning met witte muren en een helderrood dak zichtbaar werd. De huizinge met de omliggende landerijen was het eigendom van Kornelis Harmsen, van hem, die thans een rustig plekje vóór zijn woning had opgezocht om zich enkele minuten te verpoezen, voordat hij in de armen van den slaap de vermoeienissen van den dag zou vergeten.

Boer Harmsen was een werkzaam man, die evenwel ondanks de zegeningen, welke hij in ruime mate ondervond, voor anderen weinig of niets over had. Gedurende al de jaren, die hij gehuwd was, had hem bijna geen tegenspoed getroffen. Zijn kinderen groeiden voorspoedig op en zijn vrouw kende evenals hijzelf slechts één begeerte: om namelijk in den kortst mogelijken tijd hun bezit uit te breiden, opdat zij hun laatste levensjaren onbezorgd zouden mogen doorbrengen. De rijkdom, die er in God is, was beiden vreemd en weinig bekommerden zij zich om het woord des Heeren: „Heb de wereld niet lief, met haar begerlijkheid,” of dat andere: „wat baat het den mensch, al gewon hij de geheele wereld en leed schade aan zijn ziel!”

Meen evenwel niet, dat Harmsen een ergerlijk leven leidde en in grove uitspattingen verviel. De man ging zelfs geregeld ter kerk, gaf getrouw in elk zakje een paar centen voor de armen der gemeente en voor

de Kerk, maar kende volstrekt niet de groote verdorvenheid van zijn zondig hart. Hij liet zich geheel bekoren door het klatergoud en het schijngeluk, waarin zij zich verblijden, die de dingen zoeken, die beneden zijn en het ééne noodige in het geheel niet of slechts bij name kennen. De zaken en belangen van den rijken boer strekten zich niet verder uit dan tot het aardsche, voor al het andere bleef zijn oog gesloten. Nimmer kwam de gedachte bij hem op, dat het enkel 's Heeren goedertierenheid was, dat hij zoo rustig en in overvloed zijn levensjaren mocht doorbrengen en nooit deed hij zich de vraag: „wat wil God, dat ik met mijn geld zal doen? waartoe schenkt de Heere mij, onwaardige, nog zooveel zegeningen?”

Aan de armen dacht hij alleen in de kerk, maar om meer weldadigheid jegens hulpbehoevenden te betoonen, dat kwam niet in hem op. Om het gebod: „Gij zult uw naasten liefhebben als uzelf,” bekommerde hij zich al heel weinig. Deze en gene ongelukkige moest wel eens ervaren, dat Harmsen ruw was jegens arme lieden en niet zonder reden hielden de meeste dorpeelingen hem voor een gierigaard. Hemelsgezind was de rijke man volstrekt niet; hij oefende geen gemeenschap met God en gedachteloos prevelde hij soms eenige woorden, die een gebed moesten beteekenen, terwijl hij menigmaal onder deze verrichting berekende, hoeveel geld hij dien dag met een voordeeligen koop hoopte te verdienen.

Een enkele maal becroop hem wel eens de vrees, dat hij onverwachts zou kunnen sterven. En wat dan? Zijn geweten beschuldigde hem, dat hij niet bereid was om voor God te verschijnen. Had zijn arbeider

Geertsma hem niet dikwijls gezegd, dat er een eeuwigheid was en dat wij na den dood geopenbaard moeten worden voor de rechterstoel van Jezus Christus om weg te dragen, naar dat wij in het lichaam hebben gedaan, hetzij goed, hetzij kwaad? Maar was hij dan niet deugdzzaam en gaf hij niet elk het zijne? . . .

Hij moest wedergeboren worden uit den Heiligen Geest, had Geertsma gezegd, alleen het bloed van Christus kon hem redden van het verderf. Maar neen, daar wilde hij niet aan denken. Zou hij zichzelf noodeloos pijnigen? God was immers liefde en allen, die hier maar goed hun best deden, kwamen wel in den hemel. En voorts -- weg met die sombere gedachten! Schrikkelijke verblinding, niet waar?

Op dit oogenblik stond dan boer Harmsen, met de armen over de borst gekruist, vóór zijn woning en wierp een onderzoekenden blik op zijn runderen, die zich voor het meerendeel in het malsche gras hadden neergevlid.

„Ik ben al bijzonder gelukkig,” mompelde hij; „al mijn koeien zijn gespaard gebleven, terwijl mijn bureu gevoelige verliezen hebben geleden. 'k Zal spoedig weer eenige bunders land kunnen aankopen en „Rustoord” wordt zodoende een uitgebreide bezitting.”

Hij bracht zijn pijp aan den mond en blies vol zelfbehagen de blauwe rookwolkjes omhoog.

„Een mensch, die, zoals ik, zijn zaken met ijver behartigt,” vervolgde hij, „en nooit iets voor onnutte dingen besteedt, loopt ten slotte alles mee. Daar hebt ge nu de weduwe van mijn vroegeren arbeider Geertsma, die mij eens heeft gewaarschuwd tegen gierigheid,

die, zooals hij zeide, een beletsel kan zijn voor onze zaligheid, — wat heeft zij met velerlei rampen te worstelen. Haar zwartbonte moet ook aan de ziekte gestorven zijn en 't is mij onbegrijpelijk, hoe zij den tijd doorkomt. Ik wil mij niet met die vrouw inlaten en ben blij, dat ze mijn hulp niet heeft ingeroepen. Zulke menschen zijn mij te lastig; zij spreken altijd over de eeuwigheid en maken het leven onaangenaam". . . .

Hij zag recht voor zich uit en tot zijn verbazing ging daarginds een vrouw het hek door, dat zijn eigendommen van den bouwgrond van boer Hendriks scheidde.

„'t Zou mij niet verwonderen, of dat is de weduwe Geertsma in eigen persoon,” sprak hij misnoegd. „Wat kan die vrouw gedrongen hebben om mij op te zoeken?”

Hij wierp nogmaals een blik op de gedaante, die steeds neder kwam, en zocht toen haastig zijn woonvertrek op. Een weinig later werd aan de deur geklopt. „Binnen!” riep Harmsen op vrij onvriendelijken toon.

De weduwe overschreed met een verzuchting in het hart den drempel en bleef vooraan in de ruime kamer staan. Een enkele blik overtuigde haar, dat de overige huisgenooten afwezig waren en de verwarde geluiden, die haar uit de keuken tegen klonken, zeiden luide genoeg, dat men daar onder gelach en gepraat nog aan den avondmaaltijd zat.

„Ga zitten, vrouw Geertsma,” begon Harmsen opnieuw, nadat hij de nederige groet der weduwe met een hoofdknik had beantwoord. Hij schoof een stoel bij de zware eikenhouten tafel en de bezoeker nam plaats.

„'t Is lang geleden, dat ik u heb gezien,” vervolg-

de de boer, een onderzoekenden blik op het bleeke gelaat der vrouw werpend. „Zijt gij reeds geheel hersteld?”

„De Heere heeft mij in Zijn genade van het ziekbed opgericht,” antwoordde vrouw Geertsma, „en boven verwachting van den dokter ben ik zoo goed als genezen. Ik heb alle reden den Heere te prijzen, die zooveel weldaden aan mij, onwaardige, heeft bewezen.”

„Gij hebt gelijk,” zeide Harmsen langzaam. „De vrome menschen worden altijd door God gezegend. En het staat immers ergens in den Bijbel, dat God rijk is en dat Hij zijn schatten aan de vromen schenkt?”

„Dat is waar, boer Harmsen. Er staat geschreven: „Mijn is het goud en zilver en het vee op duizend bergen.” De geheele aarde met haar volheid behoort den Heere toe en Hij heeft de menschen over al deze dingen rentmeesters gemaakt.”

„Ik weet het,” lachte de gierigaard en in stilte dacht hij aan de stapels rijksdaalders, die hij in de laatste weken voor en na in de bekende kast had weggesloten.

„Het gaat ons hier op „Rustoord” voorspoedig en vrij wat beter dan mijn bureu, wier vee voor het grootste gedeelte is gestorven.”

De Heere beproeft Zijn kinderen soms zwaar, boer Harmsen,” sprak de weduwe zacht. „Wij moeten dikwijls kampen met beproeving en smart, opdat wij steeds in Zijn wegen zouden wandelen en wij door de diepte tot Hem zouden komen.”

De gierigaard zweeg. Het nut der tegenspoeden was hem gansch en al vreemd.

„'t Gaat in Gods Koningrijk menigmaal door lijden

tot heerlijkheid, van kruis tot kroon," vervolgde de vrouw, „en dikwijls komt het water tot aan de lippen. Daar gij zoo ruimschoots zijt beweldadigd, zult gij ongetwijfeld een arm weduwe niet afwijzen, die vriendelijk uw hulp komt inroepen."

„Wat wilt gij?" vroeg Harmsen norsch.

„Gij hebt zeker gehoord," ging de weduwe voort, „dat mijn zwartbonte ook aan de ziekte is gestorven, en . . ."

„Mijn zoon heeft het mij meegedeeld," viel de boer haar in de rede. „Erg jammer voor u, zulk een beste koe te verliezen. Erg jammer!"

„Mijn inkomsten zijn door dien zwaren slag aanmerkelijk verminderd," zeide vrouw Geertsma, die recht op haar doel afging, „en ik ben niet bij machte het groote verlies te herstellen. Nu wilde ik u vragen, of gij mij honderd gulden terleen wilt geven als pand op mijn huisje, om daarvoor een andere koe te koopen."

De eigenaar van „Rustoord" sperde zijn oogen wijd open en zette een gezicht, als had hem een wesp gestoken.

„Honderd gulden," mompelde hij, „honderd gulden — en dat in een tijd, als wij tegenwoordig beleven. Dat is onmogelijk."

De arme vrouw loosde een diepen zucht. Haar hart was beklemd. Moest de hoop, die zij in stilte gekoesterd had, dan geheel in rook opgaan en was haar verwachting ijdel?"

Zij herstelde zich evenwel spoedig en ging voort:

„Ik meende mij in de eerste plaats tot u te moeten wenden, daar mijn echtgenoot u lange jaren trouw heeft gediend en het voor u een kleine zaak is mij uit dezen nood te redden."

„Uw man heeft steeds met ijver zijn plicht gedaan en was een knap werkmán, maar dat alles daargelaten, moet ik u zeggen, dat ik aan uw wensch niet kan voldoen.”

Boer Harmsen zag misnoegd voor zich neer en overlegde, hoe hij zijn onwelkome gast het best zou kunnen weg krijgen. De weduwe bleefechter aandringen. Zij wees hem er op, hoe God hem boven zoovelen had bewelddadigd en dat hij thans gelegenheid had om zijn dankbaarheid jegens God te toonen en een liefdedaad aan zijn naaste te bewijzen.

Maar de man, voor wien geld het hoogste was, wat hij op aarde kon denken en genieten, hield zich doof voor elke smeeking.

„Mijn kisten zijn tot op den bodem geledigd,” loog hij. „Het is mij in de laatste jaren meer tegengelopen, dan iemand vermoedt. Een oom van mij, een laaghartig man, heeft mij enkele duizenden guldens afhandig gemaakt. De wereld zit tegenwoordig vol bedriegers.”

Vrouw Geertsma achtte het onnoodig aan deze verzinsels geloof te slaan en evenmin om ze te weerleggen. Zij wees boer Harmsen er nog eenmaal op, dat zij het geld vroeg niet als geschenk, maar als pand op haar kleine woning en dat zij haar schuld zoo spoedig mogelijk hoopte af te lossen.

„Een kostelijke borgstelling,” grijnsde de hardvochtige man. „Een enkele storm kan uw hut omverwerpen en van het terugbrengen van het geld zal toch wel nooit sprake zijn. Het blijft er bij: ik kan geen geld missen.”

Vrouw Geertsma's boezem hijgde en diep bedroefd rees zij van haar stoel op.

„Wijs mij toch niet af,” verzocht zij opnieuw met bevende stem. „De Heere zal u uw dienst vergelden.”

„Geen woord meer over die zaak,” sprak de rijke boer en spottend voegde hij er aan toe: „Als gij waarlijk zulk een vertrouwen op God stelt, dan zal Hij u gewis niet vergeefs laten roepen.”

„De Heere maakt niet beschaamd, die op Hem vertrouwen,” sprak de weduwe zachtmoedig. „Hij zal mij niet begeven, noch verlaten. Mijn Hemelsche Vader zal mij wel steeds het noodige geven.”

De teleurgestelde weduwe opende de deur en, na Harmsen gegroet te hebben, verliet zij „Rustoord”, waar zij zulk een onrustig uur had doorgebracht, om met haast haar eigen vriendelijk tehuis op te zoeken.

Een donkere sluier had zich over de aarde uitgebreid en helder flikkerden de gouden sterren aan den blauwen hemel. Alles sprak van vrede en kalme rust, maar in het hart van vrouw Geertsma woedde een storm. Het was haar, als had God zijn vriendelijk aangezicht voor haar verborgen; als trok Hij Zijn reddende hand van haar af. Indien de rijke boer gewild had, was zij geholpen geweest, maar de zelfzuchtige man wilde geen christelijke liefde aan zijn naaste bewijzen.

Maar — en nu keerde zij tot zichzelf in — mocht zij den eigenaar van „Rustoord” wel beschuldigen? Had zij haar vertrouwen niet op menschen gevestigd en vergeten, dat haar hulp van God komen moest? Had de Heere haar niet menigmaal heerlijk uitgered, en was Hij niet een krachtige hulp in benauwdheid? Zij herinnerde zich Gods weg met haar en smeekte in stilte, dat de Heere haar genadig wilde zijn, opdat

zij hem niet weer uit het oog mocht verliezen.

Als de nevelen voor de stralen van het morgenlicht, zoo verdween de bange vrees uit haar hart. Zij geloofde, dat de Heere machtig was al haar bekommernis weg te nemen en dat Hij zou zorgen, dat het haar aan niets ontbrak. Zij wentelde haar weg op hem, die het maken zal en die alle dingen doet uitloopen tot grootmaking van Zijn Naam.

Tehuis gekomen zong zij:

O mijn ziel! wat buigt g' u neder!
 Waartoe zijt g' in mij ontrust?
 Voed het oud vertrouwen weder,
 Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;
 Want Gods goedheid zal uw druk
 Eens verwiss'len in geluk.
 Hoop op God, sla 't oog naar boven,
 Want ik zal Zijn Naam nog loven!

HOOFDSTUK IIL.

Hoe de Heere zorgt.

Weer waren er eenige dagen verlopen en in het eenvoudige dorpje gingen de zaken hun gewonen gang. Er was weinig belangrijks in dien tijd voorgevallen, behalve dat in het hart van vele dorpingen oprechte droefheid heerschte, daar twee weken geleden de predikant was overleden. Met zegen had de dienstknecht voor den Koning zijner kerk gewerkt en gestreden en

steeds met aandrang getuigd van Hem, die armen en ellendigen noodigt tot den overvloedigen schat Zijner liefde. Nu had zijn Zender hem tot Zich geroepen en was hij heengegaan om de ruste te beërven, die er overblijft voor het volk van God.

Daar de leeraar slechts een enkelen bloedverwant had, die rijk met aardsche goederen was gezegend, werd er besloten alles, wat in de pastorie was achtergelaten, in veiling te brengen.

Een paar uur vóór de verkoopning een aanvang zou nemen, verliet vrouw Geertsma haar woning, om twee paar kousen naar boer Jakobs te brengen.

't Was een liefelijke zomermorgen. Zacht murmelde het beekje, dat de weide doorsneed, zijn vredelied en vloeide vroolijk daarheen, terwijl de schoonste bloemen zijn oevers als omkransten. Als levende bloesems fladderden veelkleurige vlinders door de lucht; muggen en andere insecten dansten in de warme zonnestrallen en de leeuwerikken zongen hoog boven de korenvelden hun jubellied van des Heeren trouw en gadelooze liefde.

De weduwe was in een goede stemming. Zij had haar weg op den Heere gewenteld en vertrouwd op Hem, overtuigd, dat Hij het maken zou. De Heere alleen was thans haar toevlucht en Hij zou haar wel steeds het noodige geven, dat geloofde zij stellig.

De vrouw van Jakobs ontving haar minzaam en drukte de weduwe een blinkenden gulden in de hand, als loon voor haar werk. Vrouw Geertsma dankte vriendelijk en wilde terstond weder heengaan.

„Wacht even,” zeide de boerin. „Ik wandel met u naar het dorp; ge weet immers, dat vandaag de inboedel van den dominé wordt verkocht?”

„'k Heb het op de aanplakbiljetten gelezen,” antwoordde vrouw Geertsma, „maar er verder niet aan gedacht.”

„Nu, houd mij dan gezelschap. Ik moet noodig het een en ander aanschaffen. Wellicht, dat er voor u ook nog te koopen valt.”

„Dat zal wel niet waar zijn. Ik ben een arme weduwe en heb niets voor mijn huishouding noodig.”

„Kom, ga maar mee,” drong vrouw Jakobs bij haar aan.

Tien minuten later kwamen de beide vrouwen in de pastorie aan. Een groote menschenmassa verdrong zich hier en reeds was het linnengoed, het zilverwerk enz. verkocht.

De afslager schreeuwde met luider stem boven het gejoel der menigte uit en onder allerlei opmerkingen werden de gekochte voorwerpen door de nieuwe eigenaars in bezit genomen. De notaris, op een kleine verhevenheid aan een tafel gezeten, noteerde de prijzen en nam het geld in ontvangst, terwijl de erfgenaam van den predikant met stroeven blik het tooneel van verwarring gadesloeg.

Juist op dit oogenblik hief de afslager een ouden Bijbel omhoog.

„Mooie druk,” schreeuwde hij luid, „goed voor iemand met zwakke oogen. Wie biedt geld voor het boek?”

„Veertig cent,” klonk hetforsch. Het was boer Harmsen, bij wien de weduwe tevergeefs hulp had gezocht, die dit bod deed.

„Veertig cent,” zei de verkoper. „Wie biedt meer dan veertig cent? Niemand....”

„Vijftig cent geboden,” vervolgde de man. „Wie biedt meer dan vijftig cent? Niemand....”

„Zestig cent,” zeide vrouw Geertsma, die bij zichzelf overlegde, hoe kostelijk haar deze Bijbel zou passen, daar de letters in haar kleineren Bijbel te fijn voor haar zwakke oogen werden.

„Zestig cent!” riep de afslager nogmaals. „Wie biedt er meer voor?”

Niemand had lust om meer te bieden; ook boer Harmsen niet.

„Zestig cent, — éénmaal, — andermaal, — ten derde maal! Geluk er mee, vrouw Geertsma!”

Boer Harmsen lachte spottend.

„Een prachtige koop,” mompelde hij, „'k had liever mijn geld aan iets beters besteed.”

De weduwe lei den gulden, dien zij voor een half uur ontvangen had, op de tafel en ontving vier-entertig cents van den notaris terug. Met een verruind hart verliet zij onder luid gelach van eenigen der omstanders met haar Bijbel het huis en spoedde zich den Veldweg op. Al restten haar slechts enkele stuivers meer van het verdiende geld, toch gevoelde zij zich gelukkig, want het Woord haars Gods was haar dierbaar, een lamp voor haar voet en een licht op haar pad! Zoodra zij haar kamer was ingetreden, nam zij in haar stoel plaats en sloeg den Bijbel open. Zij zette haar grooten bril op en begon langzaam te lezen:

„Loof den Heere, mijne ziel! en al wat binnen in mij is, Zijnen heiligen Naam.

„Loof den Heere, mijne ziel! en vergeet geene van Zijne weldaden.

„Die al uwe ongerechtigheid vergeeft, die al uwe krankheden geneest.

„Die uw leven verlost van het verderf, die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheden.

„Die uwe mond verzadigt met het goede” Zoo kwam zij al voortlezende aan het elfde en twaalfde vers: „want zoo hoog de hemel is boven de aarde, is Zijne goedertierenheid geweldig over degenen, die Hem vreezen. Zoo verre het Oosten is van het Westen, zoover doet Hij onze overtredingen van ons”

En nu het dertiende vers: „Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt zich de Heere over degenen” Hier moest zij het blad omslaan. 't Gelukt haar de eerste maal niet; 't is, alsof er twee bladen aan elkander zijn vastgehecht. Daar zal het eindelijk gaan!

„Ontfermt zich de Heere over degenen,” — het blad slaat om, — „die Hem” Maar, wat is dat?

Vrouw Geertsma slaat de handen van verbazing ineen. Tusschen de twee bladzijden ligt een stukje papier en aan de vier hoeken leest zij het getal 100. Ja, zij bedriegt zich niet; 't moet een bankbiljet van honderd gulden zijn. Haar handen beven. Is dat het antwoord op haar gebed? Honderd gulden! — nu zal zij weer een koe kunnen koopen. De Heere zij geprezen!

Daar kwamen echter andere vragen haar bestormen. Mag zij het geld behouden? Behoorden die honderd gulden haar werkelijk toe? Zij heeft den Bijbel wettig betaald, maar het geld Niemand weet er ook maar het geringste van, anders zou Harmsen, de hebzuchtige boer, die niet meent, dat hij eenmaal reken-

schap van zijn rentmeesterschap zal moeten afleggen, wel meer geboden hebben. Zal zij

De strijd daarbinnen is geëindigd. Vlug neemt zij den Bijbel en het bankbiljet, knoopt beide in haar zakdoek en snelt naar de pastorie terug. Haar hart werd verruimd, nu zij op deze wijze, volgens recht en billijkheid, ging handelen.

„Vrouw Geertsma heeft berouw van haar koop,” riepen tien, twintig stemmen tegelijk, toen zij door het volk naar voren drong.

„Wat wilt ge?” vroeg de afslager norsch. „Gij hebt het boek eenmaal gekocht en betaald. Gedane zaken nemen geen keer.”

„Ik weet het,” antwoordde de weduwe, die geen acht sloeg op het gefluister der omstanders, en evenmin de spottende blikken van boer Harmsen zag.

„Dit papiertje heb ik in den Bijbel gevonden en nu kwam ik vragen, of het mij al dan niet toebehoort.”

Een der omstanders sloeg een oog op het papier.

„Honderd gulden,” riep hij verbaasd, „vrouw Geertsma heeft honderd gulden in haar bijbel gevonden!”

Wat trokken de omstanders verwonderde gezichten! Harmsen knarste op de tanden van inwendige woede. Waarom had hij niet meer geboden! Dat ellendige wijf; zoo maar honderd gulden in eens rijker! Toch zweeg hij, want daarbinnen was iets, dat hem zeide: „Zoo helpt de Heere Zijn kinderen uit den nood. Hij verlaat de Zijnen niet!”

De notaris reikte het bankbiljet den erfgenaam over, maar deze drukte het snel de weduwe in de hand.

„Het is uw eigendom,” zeide hij op deelnemenden

toon. „De Heere heeft u geholpen. Zijn woord is getrouw. Hij maakt niet beschaamd allen, die op Hem hopen.”

Vrouw Geertsma voelde zich onuitsprekelijk beweldadigd. Hoe kwam Gods zorgende Vaderhand hier niet uit! Zij stamelde eenige woorden van dank en verliet vol blijdschap de pastorie. In haar woning gekomen, vloeide er een stroom van tranen langs haar gelaat en prees zij haar God, die haar zoo wonderlijk had geholpen en Wiens trouw door haar ontrouw niet werd verbroken. —

Mijn kleine lezer en lezeres! het is niet noodig hier iets aan toe te voegen. Wentel uw weg op den Heere en vertrouw op Hem. Hij zal het maken!

